

Scenariusz zajęć

Opracowany w ramach projektu

„Filmowe portrety działaczek narodowych i społecznych”

Realizator projektu: Fundacja Cyfrowa Innowacja

Partner projektu: Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej

Zajęcia: historia, język polski, godzina wychowawcza; możliwość wykorzystania treści w edukacji obywatelskiej.

Temat lekcji: Bohaterki w służbie niepodległej Polski

Klasy: V–VIII szkoły podstawowej

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

- Poszerzenie wiedzy uczniów na temat roli kobiet w działalności niepodległościowej i społecznej w okresie II Rzeczypospolitej oraz II wojny światowej.
- Ukazanie różnorodnych form służby na rzecz ojczyzny, w tym działalności konspiracyjnej, edukacyjnej, naukowej i społecznej.
- Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów źródłowych i materiałów filmowych oraz wyszukiwania i interpretowania informacji.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla dziedzictwa historycznego oraz uznania dla roli kobiet w historii Polski.
- Doskonalenie umiejętności współpracy, logicznego myślenia i rozwiązywania problemów poprzez wykorzystanie elementów gry edukacyjnej.

Materiały

- tekst „*Polki w II Rzeczypospolitej i podczas II wojny światowej - służba, której nie zawsze widać na pierwszej linii*” (załącznik 1);
- karta pracy z pytaniami do tekstu (zestawy I – V - załącznik 2a) wraz z kartą odpowiedzi (załącznik 2b)
- karta z kodami QR do zamalowania przypisany do danej grupy (załącznik 3)
- pięć filmów przedstawiających bohaterki: Wandę Szuman, Helenę Steinborn, Janinę Hurynowicz, Elżbietę Zawacką i Helenę Piskorską dostępnych na platformie Youtube na kanale Cyfrowej Innowacji

Sprzęt

- smartfony lub tablety z dostępem do internetu i możliwością skanowania kodów QR – po jednym na grupę;
- słuchawki do indywidualnego oglądania filmów przez zespoły;
- komputer nauczyciela z dostępem do internetu;

Metody pracy

- gra edukacyjna z elementami escape roomu - rozwiązywanie zagadek, odtwarzanie kodów QR i odkrywanie hasła końcowego;
- praca z tekstem - wyszukiwanie, analiza i selekcjonowanie informacji;
- praca z materiałem filmowym - pozyskiwanie informacji i rozwiązywanie zadań na podstawie filmu;
- rozmowa kierowana - interpretacja hasła końcowego i formułowanie wniosków;
- burza mózgów - poszukiwanie skojarzeń związanych z walką i służbą ojczyźnie.

Przebieg zajęć

1. Faza wstępna

Na początku lekcji nauczyciel zadaje uczniom pytanie: „Czy wojna to tylko walka z bronią w rękę?” lub zadaje pytanie mniej naprowadzające „Z czym kojarzy Wam się walka w czasie wojny?”. Uczniowie zastanawiają się, w jaki sposób ludność cywilna, a szczególnie kobiety, mogła wpływać na losy kraju.

2. Faza realizacyjna

- a. Nauczyciel dzieli uczniów na 2- 3 osobowe zespoły (*wskazówka: W przypadku liczniejszej klasy można utworzyć więcej zespołów, powielając zestawy przeznaczone dla poszczególnych grup.*) Każda grupa otrzymuje ten sam tekst: „*Polki w II Rzeczypospolitej i podczas II wojny światowej – służba, której nie zawsze było widać na pierwszej linii*” (załącznik 1).
Każdy zespół otrzymuje jeden z pięciu wariantów karty pracy oznaczonych numerami I–V. Pytania we wszystkich wariantach są takie same, natomiast przy odpowiedziach znajdują się inne cyfry. Dzięki temu każdy zespół uzyskuje inny zestaw cyfr potrzebny do odtworzenia przypisanego mu kodu QR. Każda z grup otrzymuje kartę odpowiedzi do zamieszczania poprawnych odpowiedzi do tekstu (załącznik 2b).
- b. Po rozwiązaniu zadań uczniowie zapisują cyfry przypisane do prawidłowych odpowiedzi na karcie odpowiedzi, a następnie wykorzystują je do zamalowania odpowiednich pól na planszy z kodem QR właściwej dla swojej grupy. (załącznik 3) (*wskazówka: dla każdej grupy są odpowiednie kody QR do zamalowania*).
- c. Po rozwiązaniu pytań do tekstu nauczyciel może sprawdzić poprawność odpowiedzi przed rozpoczęciem zamalowywania kodu QR.
- d. Prawidłowo odtworzony kod QR prowadzi do kolejnego etapu gry: filmu przedstawiającego jedną z bohaterek.

I grupa - Wanda Szuman

II grupa – Helena Steinborn

III grupa - Janina Hurynowicz

IV grupa – Elżbieta Zawacka

V grupa - Helena Piskorska

- e. Każda grupa ogląda jeden film. Następnie jej przedstawiciel prezentuje pozostałym uczniom poznaną bohaterkę, podając jej imię i nazwisko oraz jeden przykład działalności na rzecz ojczyzny lub społeczeństwa.
- f. Nauczyciel zapisuje na tablicy hasło:
KOBIETY ODWAGĄ, SŁUŻBĄ I WIEDZĄ BUDOWAŁY NIEPODLEGŁĄ POLSKĘ.
- g. Nauczyciel prosi uczniów o wskazanie, w jaki sposób działalność poznanych bohaterek potwierdza przesłanie zapisanego hasła. (*Wskazówka: można zadać pytanie pomocnicze: „Do którego elementu hasła – odwagi, służby czy wiedzy – najbardziej pasuje bohaterka z obejrzanego filmu? Uzasadnij swoją odpowiedź.”*.)

3. Faza podsumowująca

Nauczyciel prowadzi rozmowę kierowaną a uczniowie dochodzą do wniosku, że walka o kraj nie oznacza wyłącznie walki z bronią.

Odpowiedzi do załączników

Odpowiedzi do tekstu dla wszystkich grup – załącznika 2b

1. B	6. A,D
2. C	7. B
3. A,B,C	8. C
4. B	9. A,B,C
5. D	10. D

Zamalowane kody QR – załącznika 3

I grupa - Wanda Szuman

Cyfry do zamalowania: 1, 4, 6, 8

II grupa – Helena Steinborn

Cyfry do zamalowania: 1, 4, 5, 7, 8

III grupa – Janina Hurynowicz

Cyfry do zamalowania: 2, 5, 7, 8

IV grupa – Elżbieta Zawacka

Cyfry do zamalowania: 2, 3, 4, 9

V grupa – Helena Piskorska

Cyfry do zamalowania: 1, 4, 5, 8